

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ

Pohled MMR na rozvoj venkova, Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ s důrazem na rozvoj venkovských oblastí

Konference „Příležitosti pro region – Jaký je a bude náš venkov“, 11. září 2018, Hradec Králové

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Pohled MMR na venkov

- » **Venkov je nutné vždy přesně definovat / prostorově vymezit** – pozor – pro různé účely jsou vhodná různá vymezení venkova
- » **Český venkov je heterogenní**
 - *venkov (tak, jak ho vymezíme) je nutné pro účely nastavení podpory / rozvojových nástrojů kategorizovat, a to na základě specifických problémů a potřeb. Není vhodné aplikovat stejné cíle / opatření / nástroje na tak velký a různorodý geografický prostor.*
- » ČR má značně **roztříštěnou sídelní strukturu** – velký počet malých obcí – což má své výhody i úskalí
 - *změny v sídelní struktuře (vznik/zánik/růst/zmenšování sídel) je nutné vnímat z hlediska pozitivních i negativních dopadů*
- » **Asociace venkov–zemědělství** má své limity – význam zemědělství na venkově, resp. jeho vliv na rozvoj venkova, v posledních dekádách klesal
 - *podpora venkova by již neměla vycházet z obrazu venkova jako území determinovaného zemědělskou činností. Český venkov je značně industrializován.*
- » **Podpora venkova** v ČR není zanedbatelná, nicméně je značně dezintegrovaná a nemá jasnou vizi
 - *Strategie regionálního rozvoje ČR 21+; Koncepce rozvoje venkova*

Role MMR v oblasti podpory rozvoje venkova

- » **MMR koordinuje regionální politiku státu, tzn. politiku rozvoje jednotlivých regionů (individuálních i typologických), včetně venkova** jako typologického regionu vymezeného na základě určitých znaků
- » **Definuje strategické směřování rozvoje venkova**, včetně způsobu, jakým má být dosaženo jednotlivých rozvojových cílů
 - *SRR ČR 21+ – venkov jako součást funkčních regionů, tj. centrum + zázemí (metropolitní území, aglomerace a regionální centra se zázemím) nebo problémově definovaných typologických regionů (strukturálně postižené kraje, hospodářsky a sociálně ohrožená území)*
 - *Koncepce rozvoje venkova – venkov jako zvláštní typologický region – návaznost na "venkovskou část" SRR*
- » **Vytváří a spravuje významnou část nástrojů rozvoje venkova**
 - *Podprogram Podpora obnovy a rozvoje venkova – od r. 2019 rozšíření aktivit (dále např. podpora bydlení, cestovního ruchu, NNO)*
 - *Komunitně vedený místní rozvoj, částečně i Integrované územní investice; IROP*
 - *Výzkumné projekty v oblasti rozvoje venkova*
 - *Další metodická podpora obcí (např. aplikace ObcePRO, semináře pro obce – i v návaznosti na výzkumné projekty)*

AMSP ČR (23. 8.): Podnikatelská aktivita na venkově roste

- » Venkovu dominují malé firmy; devět z deseti podnikatelů v malých obcích jsou **OSVČ**
- » Počty podnikatelů ve vesnicích do 500 obyvatel stagnují, ale **ve větších obcích se podnikání začíná dařit**
- » Roste počet firem v **potravinářství**, začíná se stabilizovat sektor zemědělství
- » Více jak 20 % ze všech firem na venkově jsou podnikatelé v oblasti obchodu a drobných služeb, 15 % drobné průmyslové aktivity, po 10 % drží firmy z profesních oborů, stavebnictví, ubytování a sociálních služeb. Podnikatelé v zemědělství jsou na venkově zastoupeny z 5 %
- » **Absolventi tradičních oborů** spojených s venkovem se nemusí obávat o práci – nulová míra nezaměstnanosti: absolventi učňovských oborů rybářských a zpracovatelů dřeva, absolventi oborů vinohradnictví a rybářství (s maturitou)

Zdroj: web AMSP ČR

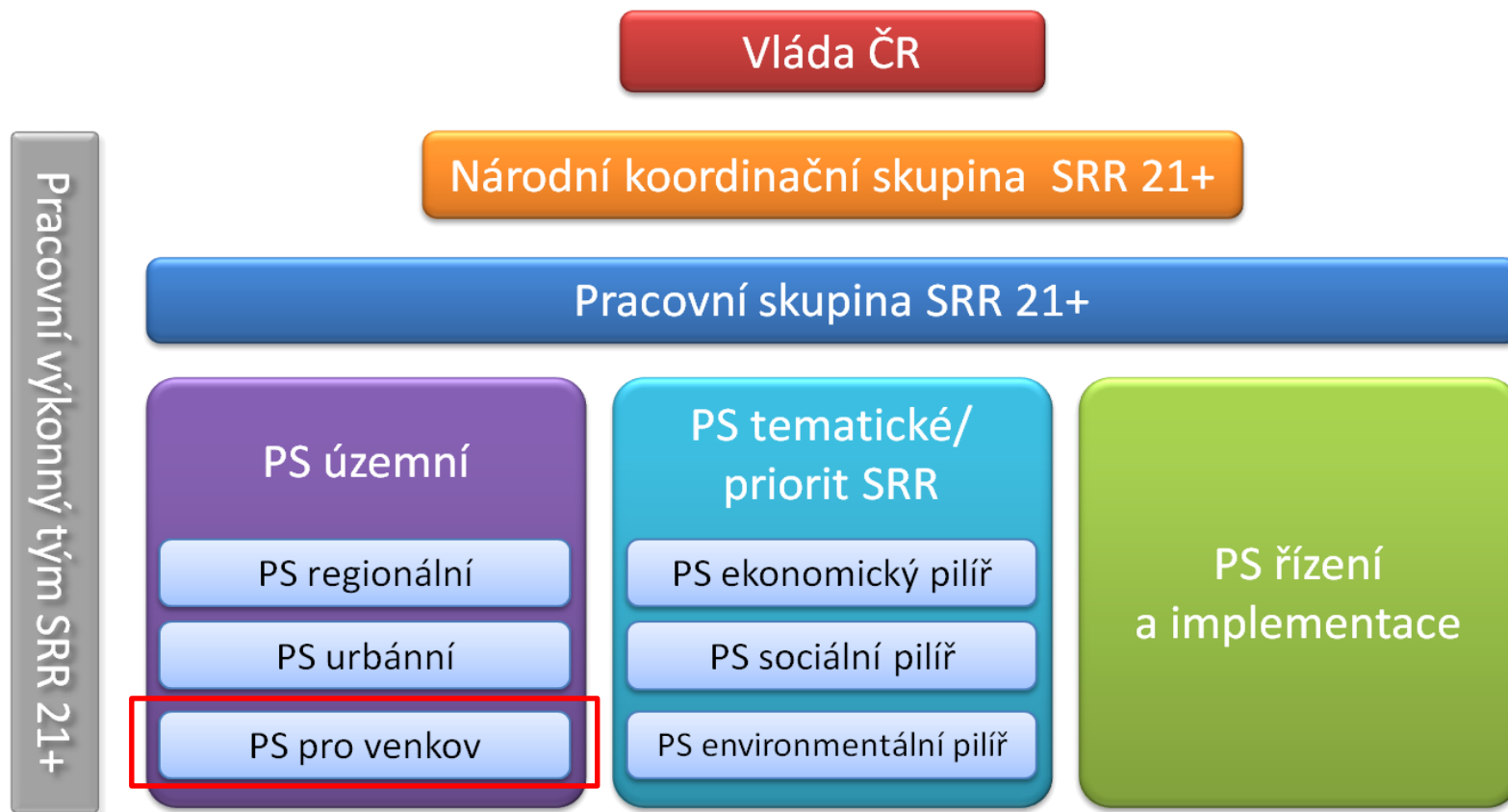
Strategie regionálního rozvoje České republiky 2021+

Partnerský přístup při tvorbě SRR

SRR21+

- komunikační strategie
- partnerský přístup
- expertní skupiny, kulaté stoly
- otevřený proces

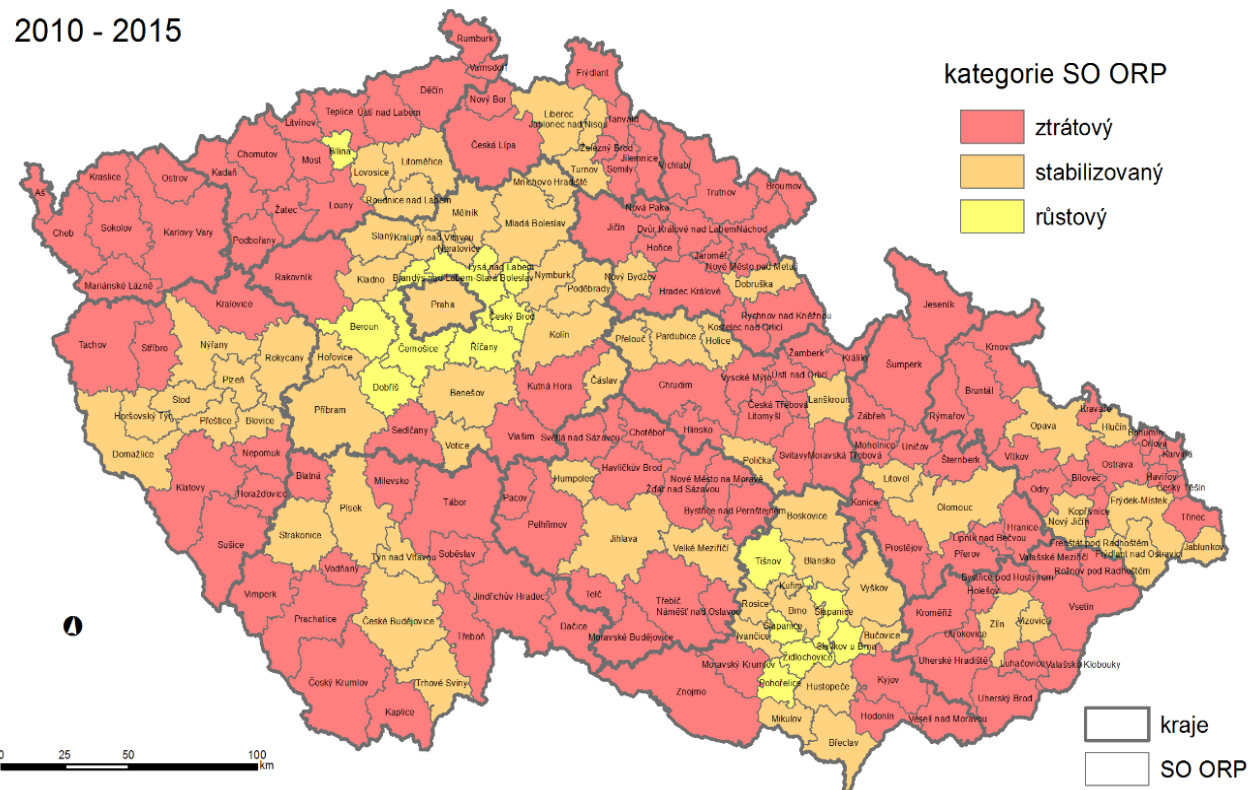
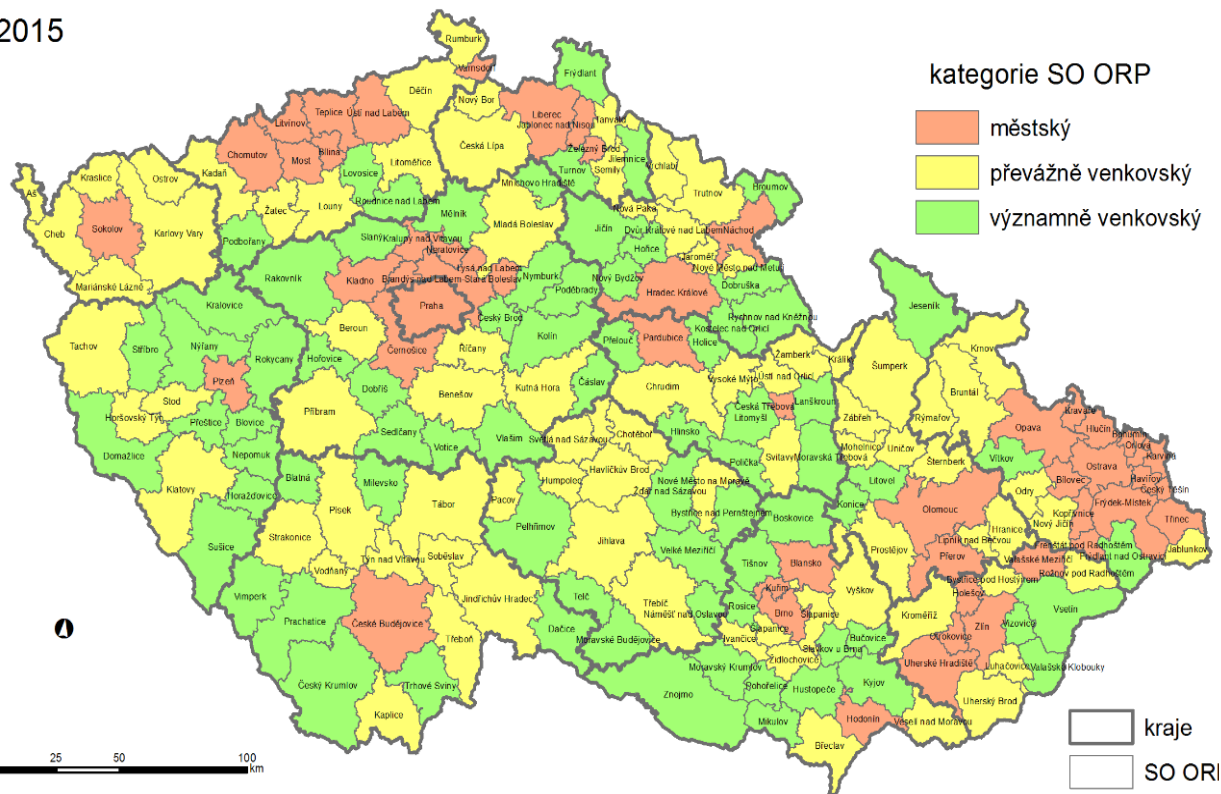

Mapový výstup: Kategorizace SO ORP na základě hustoty zalidnění a podílu obyvatel žijících ve venkovských obcích, rok 2015

Mapový výstup: Kategorizace SO ORP na základě hustoty zalidnění a podílu obyvatel žijících ve venkovských obcích, rok 2015

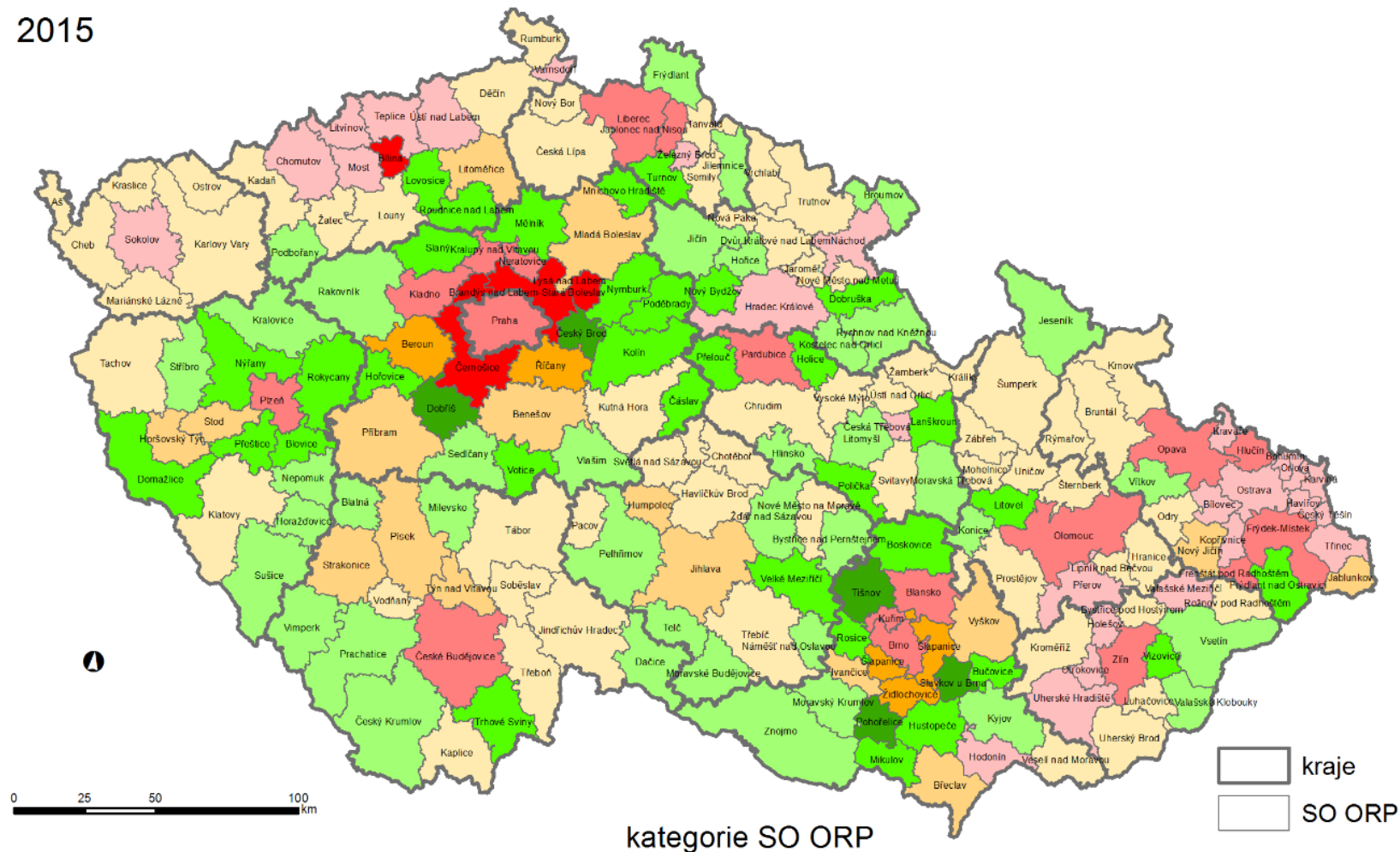
2015

2010 - 2015

Mapový výstup: Kategorizace území pro účely analytického podkladu SRR ČR 21+

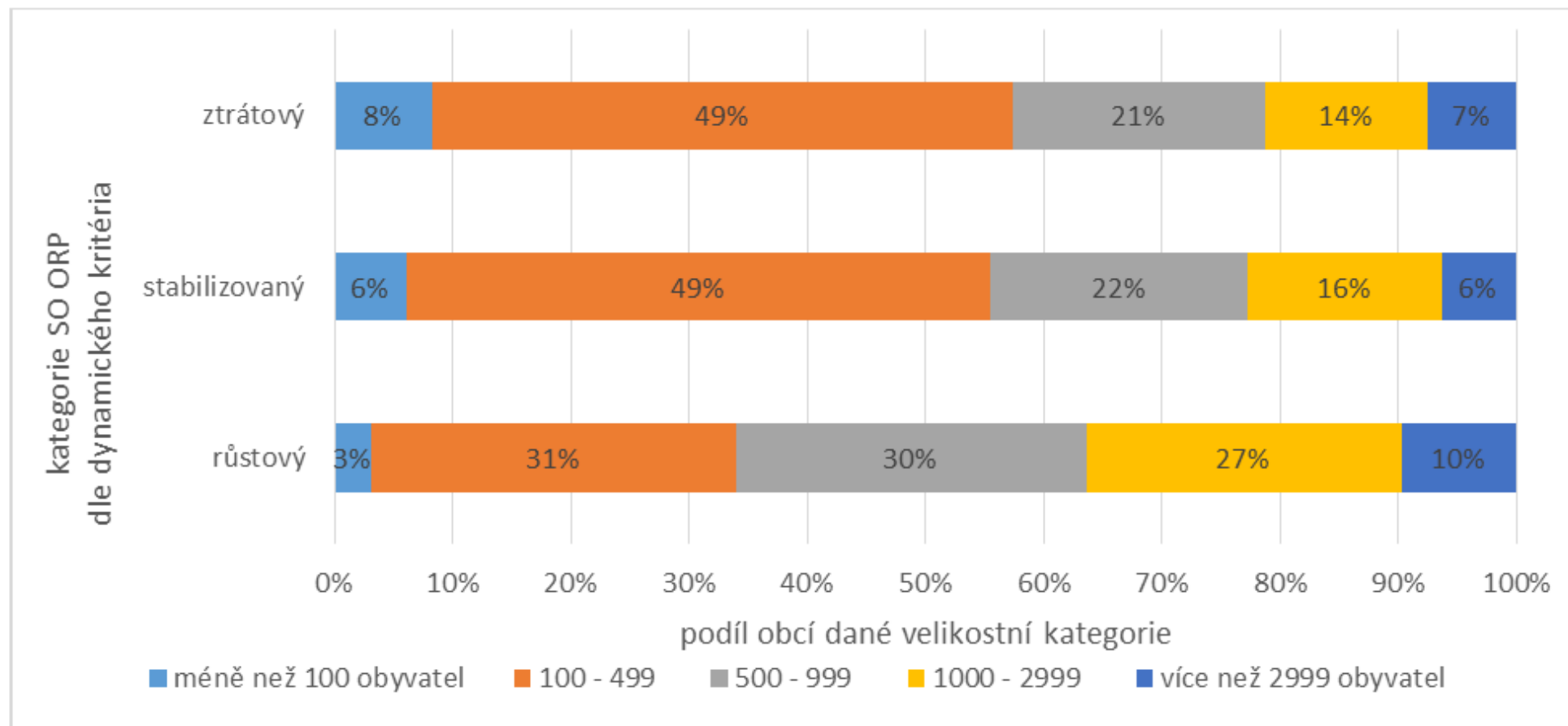
2015

významně venkovský, růstový (5)	převážně venkovský, růstový (4)	městský, růstový (4)
významně venkovský, stabilizovaný (33)	převážně venkovský, stabilizovaný (16)	městský stabilizovaný (18)
významně venkovský, ztrátový (39)	převážně venkovský, ztrátový (60)	městský, ztrátový (27)

Podíl obcí dle velikostních kategorií v kategoriích SO ORP dle dynamického kritéria

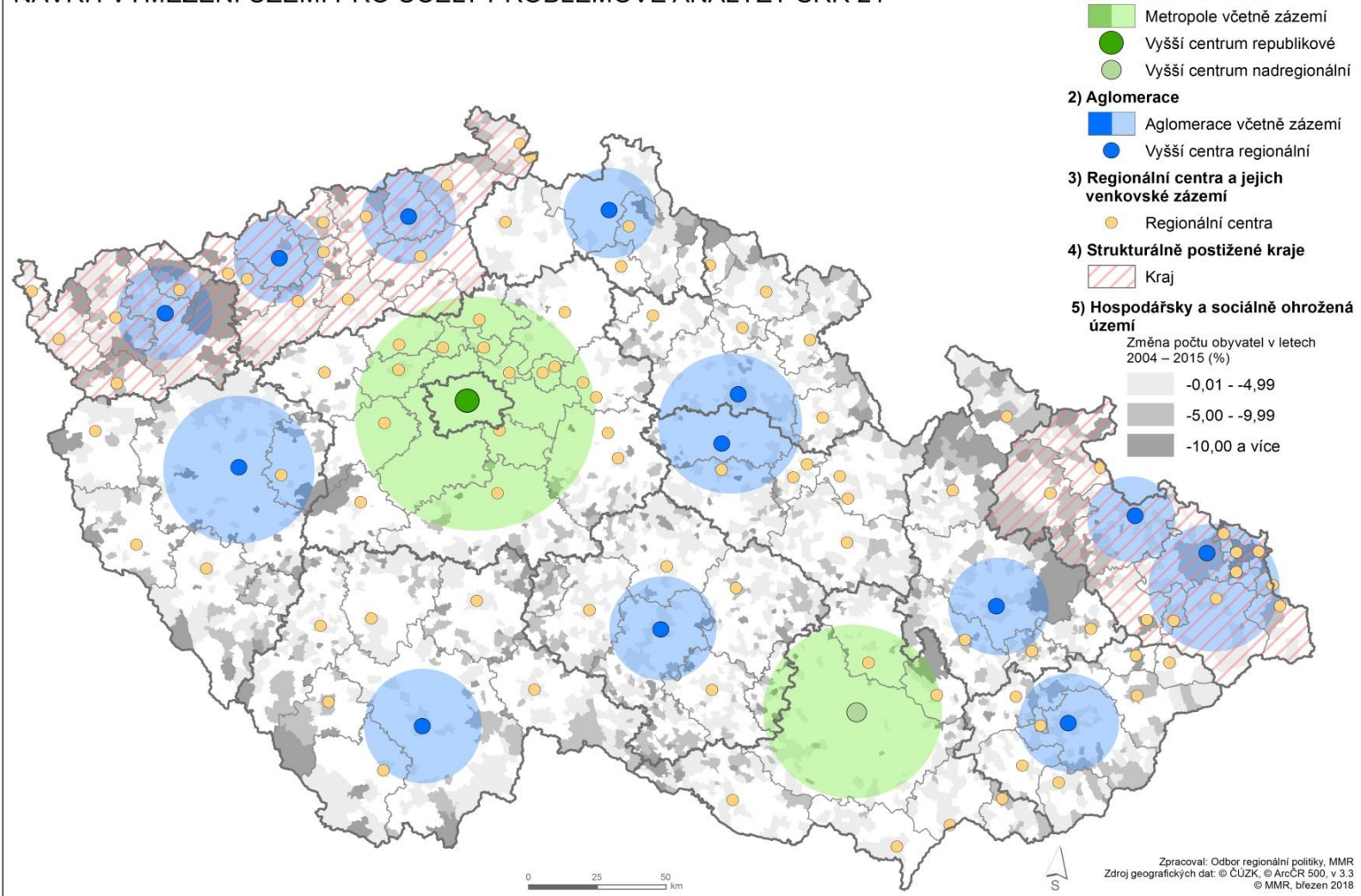

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty a zpracování

Struktura návrhové části SRR (1)

- » **Vize**
- » **Globální cíl**
- » **Strategické cíle**
 - Silná metropolitní území
 - Aglomerace
 - Regionální centra a jejich zázemí
 - Strukturálně postižené kraje
 - Hospodářsky a sociálně ohrožená území
 - Veřejná správa
- » **Specifické cíle – tematické cíle**
- » **Typová opatření**

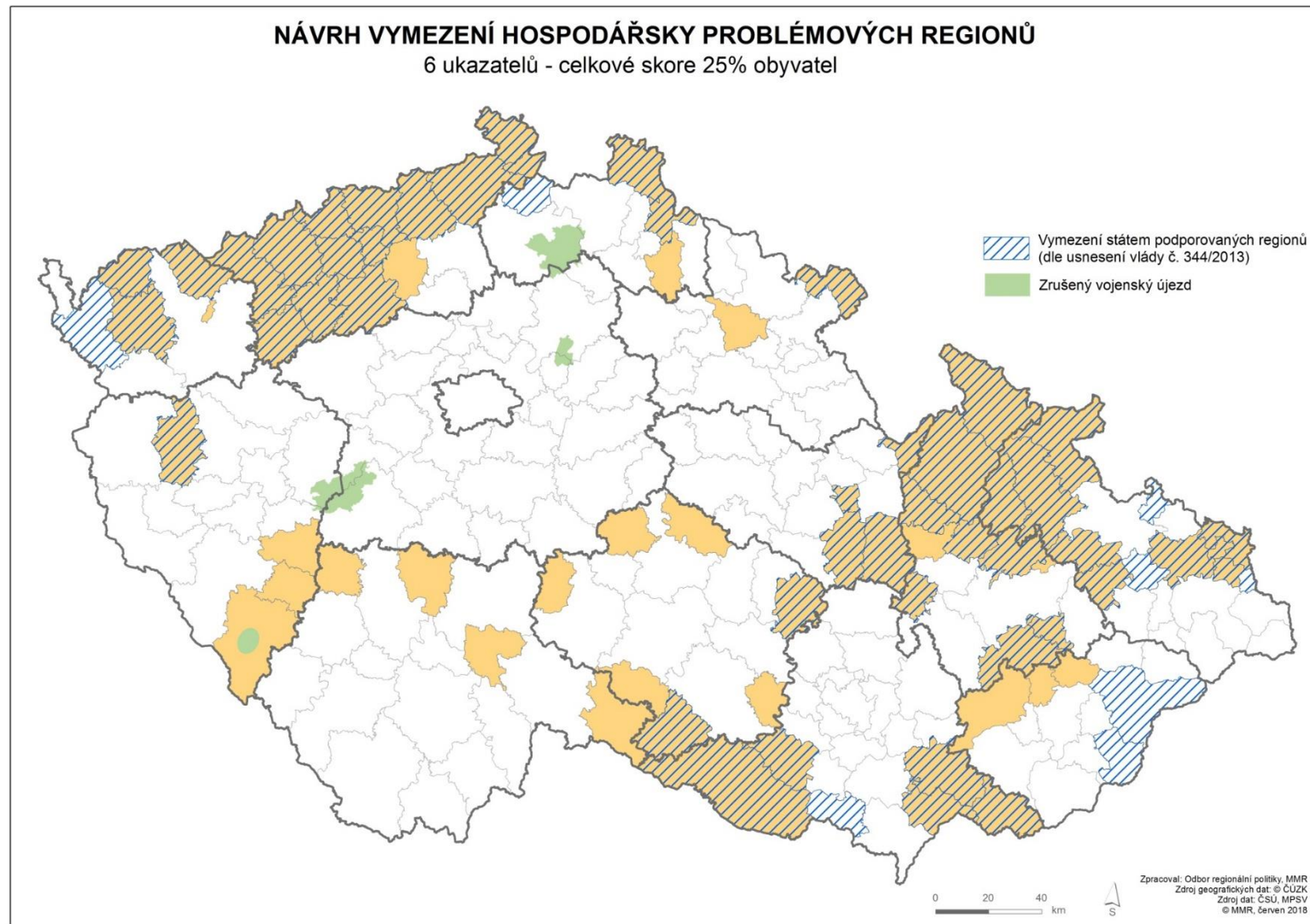
NÁVRH VYMEZENÍ ÚZEMÍ PRO ÚČELY PROBLÉMOVÉ ANALÝZY SRR 21+

SRR – analytická část

6 ukazatelů

- + Bytová výstavba
- + Pohyby obyvatelstva
- + Věková struktura
- + Vzdělanost
- + Nezaměstnanost
- + Podnikání

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Venkov v návrhové části SRR (1)

- **Venkovský prostor** zohledněn ve všech strategických cílech
- V **silných metropolitních územích a aglomeracích** je řešeno např.:
 - » koordinování nové zástavby v suburbiích,
 - » zajištění dostatečného rozsahu a kvality veřejných služeb ve venkovském zázemí metropolí,
 - » zlepšení dopravního spojení mezi zázemím a jádrem metropole.
- V **regionálních centrech a jejich venkovském zázemí** je řešeno např.:
 - » koordinování úsilí důležitých aktérů s vlivem na péči o krajinu,
 - » zlepšení znečištěného ovzduší v obcích způsobeného převážně zastaralými lokálními topeništi na pevná paliva,
 - » podpora drobného podnikání, a to i ve vazbě na lokální produkty.
 - » Podpora komunitního života a komunitního poskytování služeb a občanské vybavenosti

Venkov v návrhové části SRR (2)

- Ve **strukturálně postižených krajích** je řešeno např.:
 - » V souhrnném akčním plánu navržena aktivita „Podpora rozvoje venkovských oblastí ve strukturálně postižených krajích“.
- V **hospodářsky a sociálně ohrožených územích** je řešeno např.:
 - » předcházení vzniku sociálních problémů ve venkovském prostoru,
 - » podporování diverzifikace zemědělských a nezemědělských aktivit na venkově,
 - » zajištění adekvátního dopravního spojení z odlehlých oblastí do regionálních center,
 - » zlepšování dostupnosti integrovaného záchranného systému v odlehlých regionech.

Nástroje rozvoje venkova (významná část spravována MMR)

- Strategické řízení: SRR ČR 21, Koncepce rozvoje venkova, resortní a krajské strategické dokumenty
- Integrované nástroje: CLLD
- Finanční podpora: Program rozvoje regionů 19+ a jiné dotační tituly MMR, Národní a evropské dotační tituly, Krajské a obecní dotační tituly
- „Měkká podpora“: ObcePRO, Vesnice roku, metodická podpora

Harmonogram prací

- **2. pol. roku 2018 – tvorba implementační části**
 - » Stanovení indikátorové soustavy
 - » Rozdělení gescí za dílčí specifické cíle
 - » Projednání na pracovních skupinách (územní, tematické, Národní stálá konference)
- **leden – únor 2019: připomínkování materiálu v MPŘ**
- **od března 2019: připomínkování v rámci meziresortního připomínkového řízení**
- **duben – květen 2019: SEA**
- **do konce června 2019: předložení materiálu vládě ČR ke schválení**

Budoucnost Komunitně vedeného místního rozvoje

- » **MMR dlouhodobě podporuje zachování CLLD a jeho multifondového charakteru, podporuje zachování kontinuity a zjednodušení implementace CLLD**
 - *Chceme navázat na to, co je dobré, co spolehlivě funguje, s čím máme zkušenosti a na co jsme zvyklí a naučení. A tam, kde bude možné odstranit nadbytečnou administrativu, tam ji odstraníme.*
- » **Návrhy nové evropské legislativy potvrdily ambice MMR, co se týče multifondového charakteru CLLD i zachování relativní kontinuity**
 - *ustanovení návrhu nového ON ohledně CLLD nepřináší oproti nastavení v programovém období 2014–2020 mnoho zásadních změn*
 - *navrhovaná evropská legislativa týkající se CLLD byla oproti té současné zeštíhlená a je obecnější, některé detailnější náležitosti implementace jsou ponechány na nastavení na národní úrovni*
- » **Co se týče zjednodušení, velmi diskutabilní je nezařazení EZFRV pod ON**
- » **MMR oceňuje široké možnosti pro uplatnění CLLD, jelikož realizace CLLD spadá pod politický cíl 5, v jehož rámci mohou být realizovány i intervenční oblasti z politických cílů 1–4**

Co chceme dělat jinak po roce 2020

Aspekty

Územní rozměr

Současné období
Definováno obecně a následně s omezenou úlohou zainteresovaných místních a regionálních subjektů

Po roce 2020
Územní rozměr vymezen přesněji a předem SRR21+: **strategická úroveň - od sektorových cílů až po územní cíle se silnými prioritami**

Integrované nástroje

Množství byrokratických a právních překážek, které mohou omezit dopad

Racionální využívání integrovaných nástrojů na skutečné potřeby území (zapojení zúčastněných stran do programování)

Zjednodušení pravidel

Různé požadavky z různých programů / fondů, zapojení zprost. subjektů atd.

Jednotný soubor pravidel pro všechny ESI fondy a zjednodušení kontrolních procedur

Vícezdrojové financování

Zúčastněné strany mají omezené možnosti a mají potíže při realizování skutečných integrovaných projektů

Snížení administrativní zátěže a lepší možnosti vícezdrojového financování integrovaných projektů

neexistence implementační struktury

několika úrovně řízení SRR: Vláda (vrcholný, řídicí orgán); Výkonný tým na MMR; Ministerstva, NSK, pracovní skupiny; regionální úroveň (Kraje, RSK, regionální manažeři)

Implementace

AP SRR: sběr aktivit z ministerstev

využití Regionálních akčních plánů (RAP), a Souhrnných akčních plánů restrukturalizace, sběr pro Národní investiční plán, podklad pro tvorbu státního rozpočtu (pro cílení Národních dotačních titulů a EU fondů)

Vyhodnocení

Pravidelné sledování, tak na plnění SRR, zprávy pro vládu ČR, využití pro tvorbu Národního investičního plánu, jednoduchá indikátorová soustava

Děkuji Vám za pozornost

Radana Leistner Kratochvílová
Odbor regionální politiky
Ministerstvo pro místní rozvoj
e-mail: radana.kratochvilova@mmr.cz

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR